

APOPTOSIS IN YELLOW HEAD VIRUS INFECTED SHRIMP

CHUMPORN SOOWANNAYAN

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (BIOTECHNOLOGY)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2000

ISBN 974-664-823-3

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH

C559 a

2000

3.2

46199

4036470 SCBT/M: MAJOR: BIOTECHNOLOGY; M.Sc. (BIOTECHNOLOGY)

**KEY WORDS: PENAEUS MONODON YELLOW HEAD VIRUS/
APOPTOSIS/ IMMUNOHISTOCHEMICAL/ TUNEL/
DAPI/ LYMPHOID ORGANS/ SPHEROIDS/
HEMOCYTES/ CELL CULTURES**

**CHUMPORN SOOWANNAYAN: APOPTOSIS IN YELLOW HEAD
VIRUS INFECTED SHRIMP. THESIS ADVISORS: TIMOTHY W. FLEGEL,
Ph.D., BOONSIRM WITHYACHUMNARNKUL, MD., Ph.D., SUKATHIDA
UBOL, Ph.D. 118 P. ISBN 974-664-823-3**

A study of apoptosis was conducted in several organs of yellow head virus (YHV) injected shrimp. The cells and tissues studied included hemocytes, lymphoid organs (LO), gills, hepatopancreas (HP) and others. Four detection methods were used. These were haematoxylin & eosin staining, 4,6-diamidino-2-phenylidole dihydrochloride (DAPI) staining, TdT-mediated dUTP nick end labeling (TUNEL) assay staining and DNA fragmentation analysis. All these methods were used with hemocytes while only the first two methods were used with other tissues. The percentage of apoptotic hemocytes detected with all the staining methods increased with time after YHV injection from about 12% at 36 hours post injection to about 36% at 46 hours post injection. DNA extracted from hemocytes at 50 hours post YHV injection was found to be degraded to give a ladder-like pattern of about 200bp intervals when sorted by size using agarose gel electrophoresis. In the LO, many apoptotic cells were observed in the functional lobes while only a few apoptotic cells were found in lymphoid organ spheroids (LOS). The number of apoptotic cells in the LO and other organs increased with time post injection of YHV, in the same manner as with hemocytes. An immunohistochemical study of YHV infected shrimp sections using a specific monoclonal antibody against YHV revealed positive reactions in various organs and tissues. In the LO at early stages of infection, positive reactions were first observed in functional lobes and not in LOS. At later stages of infection positive reactions were seen at the periphery of Type B and Type C LOS and uniformly in Type A LOS. Many apoptotic cells in Type B and Type C LOS of both YHV and control shrimp were found to be negative for YHV. These results suggested that the shrimp used may have been co-infected with another virus. As an adjunct to this study, many methods of making hemolymph smears were tested. The best results were obtained with hemolymph smears allowed to attach to slides before fixation with either modified Davidson's fixative or with 10% formalin in PBS or in shrimp salt solution (SSS). Primary shrimp cell cultures were also studied. Primary cultures of hemocytes were successfully established on Fisher-plus® slides using Grace's insect medium supplemented with 5% FBS. The cultures could be kept at room temperature for up to 9 months, but they did not proliferate and they were not susceptible to YHV infection as determined by gross cytopathology. Primary LO cell culture experiments were also conducted using several culture media and supplements. Among these, 2x Leibovitz L-15 supplemented 15% FBS, 5g/L NaCl, 1g/L glucose, and 10% shrimp meat extract (SME) gave the most promising results, but the cultures obtained could not be subcultured and were not suitable for viral inoculation experiments.

4036470 SCBT/ M: สาขาวิชา : เทคโนโลยีชีวภาพ; วท.ม. (เทคโนโลยีชีวภาพ)

ชุมพร สุวรรณยาน : การศึกษาการตายของเซลล์แบบ Apoptosis ในกุ้งกุลาค่าที่ติดเชื้อโรคหัวเหลืองและการเพาะเลี้ยงเซลล์กุ้งขึ้นพื้นฐาน(APOPTOSIS IN YELLOW HEAD VIRUS INFECTED SHRIMP) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ทิม โมที วิลเลียม เฟลเกล, Ph.D., บุญเสริม วิทยชำนานกุล, MD. Ph.D., ศุขธิดา อูบล, Ph.D., 118 หน้า. ISBN 974-664-823-3

การตายของเซลล์แบบ Apoptosis เป็นขบวนการที่มีความสำคัญในการพัฒนาของสิ่งมีชีวิตชนิดหลายเซลล์และในการทำลายเซลล์ที่มีการติดเชื้อหรือเซลล์ที่ไม่เป็นที่ต้องการของร่างกาย การติดเชื้อไวรัสหลายชนิดสามารถทำให้เซลล์เกิดการตายแบบ Apoptosis ได้ ในการศึกษาครั้งนี้ได้ ตรวจสอบการตายแบบ Apoptosis ของเซลล์ในเนื้อเยื่อหลายชนิดของกุ้งกุลาค่าที่ติดเชื้อโรคหัวเหลือง ด้วยวิธีการตรวจสอบดังต่อไปนี้: การย้อมด้วยสี Hematoxylin & Eosin, การย้อมด้วยสารย้อมสีย้อมสารพันธุกรรม 4,6- diamidine-2- phenylidole dihydrochloride(DAPI) และ การตรวจสอบการแตกตัวของสารพันธุกรรมภายในเซลล์ด้วย TdT-mediated dUTP nick end labeling(TUNEL) assay ได้ตรวจสอบการตายของเซลล์แบบ Apoptosis ในเม็ดเลือดของกุ้งกุลาค่า หลังการติดเชื้อไวรัสหัวเหลืองไปแล้ว 36 ชั่วโมง เปอร์เซ็นต์ Apoptosis เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามเวลา ด้วยทุกวิธีการตรวจสอบ สารพันธุกรรมที่สกัดจากเม็ดเลือดของกุ้งกุลาค่า หลังการติดเชื้อไวรัสหัวเหลืองไปแล้ว 50 ชั่วโมง มีการแตกตัวให้ลักษณะแบบขั้นบันได บน Agarose gel electrophoresis. ในต่อมน้ำเหลือง(Lymphoid organ) พบ Apoptosis จำนวนมากใน functional lobe(LO) และ จำนวน Apoptosis เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามเวลาหลังการติดเชื้อ ใน spheroid (LOS) พบ Apoptosis เช่นเดียวกันกับใน LO แต่การเพิ่มของ Apoptosis ไม่เด่นชัด ในเนื้อเยื่ออื่นก็เป็นเช่นเดียวกัน การตรวจสอบด้วย monoclonal antibody ต่อเชื้อไวรัสหัวเหลืองพบปฏิกิริยาที่ให้ผลเป็นบวกในเนื้อเยื่อหลายชนิด ในต่อมน้ำเหลืองพบปฏิกิริยาที่ให้ผลเป็นบวกใน functional lobe(LO) ในช่วงแรกของการติดเชื้อ จากนั้นเชื้อจะลุกลามไปยัง LOS ชนิด B และ C ในช่วงท้ายของการติดเชื้อ ในเวลาเดียวกันกับการก่อตัวของ LOS ชนิด A ซึ่งมีการติดเชื้ออย่างรุนแรง Apoptotic cells ที่พบใน LOS ชนิด B และ C ของกุ้งกุลาค่าทั้ง กลุ่มที่ติดเชื้อไวรัส และ กลุ่มควบคุม ให้ผลเป็นลบกับ monoclonal antibody ต่อเชื้อไวรัสหัวเหลือง แสดงว่ากุ้งอาจมีการติดเชื้อชนิดอื่นร่วมด้วย

ได้ทำการศึกษาวิธีการทำเม็ดเลือด Smear ด้วยวิธีการหลายวิธี รวมทั้งนำยารักษาสภาพหลายชนิด พบว่าวิธีการทำ smear ก่อน Fix ด้วยน้ำยารักษาสภาพ modified Davidson's Fixative, 10% Formalin ใน PBS หรือ 10% Formalin ใน SSS ให้ผลดีที่สุด

ในการศึกษาการเพาะเลี้ยงเซลล์กุ้งกุลาค่าขึ้นพื้นฐาน ,เซลล์เพาะเลี้ยงของเม็ดเลือดสามารถเลี้ยงได้เป็นอย่างดีด้วย Grace's insect medium เสริมด้วย 5% Fetal bovine serum บน Fisher [®] Plus slide เซลล์เพาะเลี้ยงของเม็ดเลือดสามารถเก็บในอุณหภูมิห้องได้นานถึง 9 เดือน แต่เชื้อโรคหัวเหลือง ไม่สามารถ infect เซลล์เพาะเลี้ยงนี้ได้ สำหรับการเพาะเลี้ยงเซลล์ต่อมน้ำเหลืองนั้น ได้ทดสอบอาหารเลี้ยงเซลล์ และ สารเสริมหลายชนิด พบว่าสูตรอาหารที่ประกอบด้วย Leibovitz L-15 +15% FBS + 5g/L NaCl + 1g/L glucose และ 10% สารสกัดจากเนื้อกุ้ง ให้ผลเป็นที่น่าพอใจแต่ไม่สามารถทำการ subculture และ ไม่ดีพอสำหรับการทดลองกับไวรัส